

- Nieuwe Pelgrim-pionier - pagina 6
- 'Generaties voor Vrede' - pagina 8
- De nieuwe Gaandeweg is uit!

Kerk in Zoetermeer

Uitgave van de Protestantse Gemeente Zoetermeer

2e jaargang | nummer 7 | september 2018

'Het ritme van gelovig leven'

INTERVIEW • In een gezin gaan generaties met elkaar in gesprek, ook over geloof. In dit interview vertelt een moeder en grootmoeder hoe zij met haar kinderen en kleinkinderen over geloven praat.

'Geloven is mijn basis. God droeg mij door moeilijke periodes heen en ik ben Hem elke dag weer dankbaar. Mijn kinderen beseffen dat heel goed. Zij zijn daar vroeger ook in opgevoed: wij lazen na het eten samen in de Bijbel, we zongen samen, en gingen 's zondags naar de kerk. Er was daarbij wel vrijheid: we maakten er geen ruzie om. Ik zei wel altijd: "Ik heb graag dat je mee gaat, maar dat moet je zelf beslissen." Zo gaf ik hun dat ritme van gelovig leven mee. Ook bad ik met hen, een vrij gebed. Ik dankte voor mooie dingen en vroeg om troost als ze ergens bang voor waren. Daarin leg je als vanzelf iets van je eigen geloof neer: zo liet ik zien wat God voor mij betekende.'

Geloof in generaties

Foto: POR/Kliederkerk

Mee naar de kerk

'Mijn kinderen draafden vroeger rond in de kerk, ze speelden er en voelden zich echt thuis in "hun" kerk. Mijn kleinkinderen missen dat, en ik vind dat jammer. Twee van hen heb ik daarom gezegd:

"Oma heeft één wens: ik zou het fijn vinden als jullie op een zondag met je oma en je opa mee gingen naar de kerk. Maar ik wil niet dat je dat met papa en mama bespreekt, het moet echt jullie eigen beslissing zijn om mee te gaan!"

Verhaal tot leven

'En inderdaad, op een zondag zaten ze tussen opa en oma in de kerkbank. Als een cadeautje van God was het een bijzondere viering. Ds. Petra Vossegat kwam wat later binnen en excuseerde zich. Ze had zich zo moeten haasten. Onderweg vlak bij de kerk had ze een jongen gezien die van de fiets was gevallen, maar ja ze was al zo laat ... Mijn kleinkinderen zaten er meteen helemaal in! "Wat! Dat kan toch niet!" Zo bracht ds. Petra het verhaal van de Barmhartige Samaritaan tot leven ...

Ik was zo dankbaar met deze mooie dienst, net nu mijn kleinkinderen er waren! Na afloop zeiden ze allebei: "Dat was mooi,

ik dacht dat het in een kerk donker en formeel zou zijn!" Dat hebben we in elk geval samen met hen mogen beleven!

'Dank U, God, ik zie in hen uw Liefde'

Doorgeven

'Mijn kinderen hebben een andere manier van geloven gekozen dan ik. Maar ik ben wel heel gelukkig en trots met hen! Ik zie hoe zij in het leven staan, ik zie hoe zij er zijn voor anderen, hoe ze zorgen en helpen, ook financieel. Dan denk ik: "Dank u God, ik zie in hen uw Liefde." Dat heb ik hen door mogen geven.'

• Mieke Brak

'Oma, wat is dat: Heilige Geest?'

'Kijk eens naar die boom? Zie je hoe al zijn blaadjes bewegen? Soms zachtjes, soms wild? Dat doet de wind. Maar de wind zelf zie je niet: je ziet alleen hoe hij de bladeren in beweging brengt! En je kunt als je oplet, ook zelf de wind voelen: je haren wapperen, je voelt hem op je gezicht. Zo is het ook met de Heilige Geest: je ziet hem niet, maar je ziet wel hoe hij mensen in beweging brengt: om anderen te troosten, te helpen en lief te hebben. En als je oplet, kun je de Heilige Geest ook zelf voelen ...'

Marilène van der Slik:

'Mijn ouders hebben me gestimuleerd, maar ik heb er zelf voor gekozen'

INTERVIEW • Waar veel protestantse kerken kampen met vergrijzing en het wegblijven van jongeren vooral tussen de 12 en 25 jaar, kent de Zoetermeerse Oosterkerkgemeente een goed georganiseerd en drukbezocht jeugdwerk. Marilène van der Slik – 17 jaar, havo-5 – draait er enthousiast en volop actief in mee.

'Samen bij ÉÉN' – Wegwijs 16+-kamp in de Loonse en Drunense Duinen.

Bij welke activiteiten ben je betrokken?

'Eén keer in de vijf weken assisteer ik in de Kinderkerk, voor kinderen van groep 1 t/m 4, tijdens de gewone kerkdienst. Mijn moeder is daar al heel lang actief in en toen ik er zelf naartoe ging vond ik het al leuk. We beginnen altijd met een lied, dan een bijbelverhaal en daarna gaan we knutselen naar aanleiding van het verhaal.

Eén zondag in de vijf weken pas ik op in de crèche. De overige zondagen

doe ik gewoon mee aan de dienst. Werken met kinderen vind ik sowieso erg leuk, daarom wil ik ook de Pabo gaan doen. Voor kinderen van groep 5 t/m groep 8 hebben we samen met de Morgensterkerk elke vrijdagavond club. Daar spring ik eens in de twee weken bij. We hebben die groep in tweeën gesplitst. De kinderen van groep 5/6 en groep 7/8 apart, in totaal zijn dat ongeveer zestig kinderen. Mijn maatschappelijke stage heb ik hieraan gewijd en ik vond het zo leuk, dat ik nu structureel bijdraag aan de organisatie.

We beginnen met een bijbelverhaal en daarna gaan we knutselen, een spel doen, film kijken en soms een bingo. De meeste kinderen kennen elkaar van de basisschool en vinden het leuk om ook buiten de school dingen samen te doen.'

'Meer verdieping, maar gezelligheid is het cement'

Gaat het jeugdwerk verder na de basisschool?

'Op zaterdagavond is er eens in de twee weken het Kompas voor 12-15-jarigen en voor de 16-plussers is er Wegwijs. Daar is meer verdieping in het geloof, maar gezelligheid is het cement dat de groep bij elkaar houdt. Zo beginnen we altijd met een

maaltijd. Voor de oudere jeugd is er nog het jongerencafé ZOP, het ZaterdagavondOntmoetingsPunt, dat al lang bestaat. Kompas, Wegwijs en ZOP doen we ook samen met de Morgensterkerk. Bij de oudere jeugd zie je wel wat terugloop. Op die leeftijd wordt het steeds drukker met hobby's, werken, verjaardagen enzovoorts. Op vrijdagavond is er eens in de twee weken nog zaalvoetbal voor een vrij vast groepje jongens.'

Help je ook mee bij het jongerenwerk voor je eigen leeftijdsgroep?

'Kompas en Wegwijs leiden zichzelf. Dit jaar deed ik mee met Heempret, een zomeractiviteit in en rondom de Oosterkerk, georganiseerd vanuit missionair centrum Perron. Heempret is een voortzetting van de vroegere

Marilène van der Slik, wijkgemeente Oosterkerk

Tentdagen, in de laatste week van de zomervakantie. Er komen veel jongeren van buiten de kerk op af. We doen volleybal, laser-gamen, picknicken, barbecueën en nog veel meer.'

'Ik vind het allemaal superleuk om te doen'

Heb je nog tijd over voor andere leuke dingen?

'Ik zing bij Worship, het jongerenkoor van de Oosterkerk, en ik doe welkomstwerk in de Hart4U-diensten, die eens per maand plaatsvinden. Ik vind het allemaal superleuk om te doen. Mijn ouders hebben me wel altijd erg gestimuleerd om mee te doen aan het jeugdwerk, maar ik heb er zelf voor gekozen om actief te worden.'

• Jan Blankespoor

Zomerse Heempret bij Perron aan het Oosterheemplein.

VAN DE REDACTIE

Gieteren

'Papa, mag ik weer de plantjes gieteren?' Hij staat te dansen en te springen, hij kan haast niet wachten. Ook al is het maandenlang droog en valt er geen druppeltje regen, de drie potjes op rij zijn overdekt met een groen waas. Er komen heuse plantjes op.

Van een feestelijke bruiloft kregen ze kleine doorzichtige zakjes mee. Zaadjes zaten erin, gelig-witte kleine en een paar grotere zwarte. Er stond niet op wat het was. Wel zat er met een mini-knijpertje een mooi kaartje aan vast: 'Watch our love grow.' Ze hadden de zaadjes voorzichtig over de grond uitgestrooid en toegedekt met een dun laagje aarde. Daarna water gegeven door de sproeigaatjes van de gieter. Niet te veel, niet te weinig, regelmatig en met liefde, zorg en aandacht. Samen met papa steeds even kijken. Enthousiast naar mama rennen om te roepen dat er groene blaadjes te zien zijn. Ook opa en oma worden meegetroond: 'Kijk eens, kijk eens wat er groeit!'

Geloof, hoop en liefde is aan alle generaties besteed. Leeftijd valt weg, je vindt en herkent elkaar als kinderen van één hemelse Vader. 'Het regent, het zegent!'

• Marieke van der Giessen-van Velzen
HOOFD/EINDREDACTEUR

DUWEN!

Is dit mijn gemeente nog wel?

GOED GESPREK • Veranderingen zijn van alle tijden. Ook in de kerk. Welke veranderingen constateren we? Ervaren we die als gemis of als bevrijding? Wat vinden we van het vasthouden aan oude gewoonten en het introduceren van nieuwe ideeën? Van verschuivingen in de theologie? Wat zijn bedreigingen en wat kansen?

Deze vragen leidden net voor de zomer tot een gespreksavond in de Ichthuskerk om te proberen hier wat vat op te krijgen. Maar het mag de lezer niet verbazen dat we daar in één avond geen pasklare opvattingen over konden formuleren. Een verslag van die op zich heel geanimeerde bespreking heeft in deze fase dan ook te weinig inhoud om hier weer te geven. Toch melden we dit initiatief, omdat het ook voor andere wijken in Zoetermeer interessant kan zijn

hier het komende seizoen bij stil te staan. Het uitspreken van meningen geeft nuances weer waar een ander niet op kwam, waardoor de discussie verrijkend is. Graag wil ik, als gespreksdeelnemer en als redacteur van dit veelgelezen blad, een klein tipje van de sluier in een oplossingsrichting meegeven, geholpen door de aanpak van ds. Nico de Lange die avond. Hij is een 'tovenaar van slimme werkvormen' om mensen te helpen hun intuïtie om te zetten

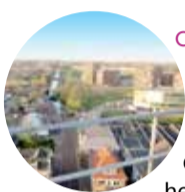
in een concreet idee. Hij doet dat bijvoorbeeld door foto's of andere afbeeldingen voor te leggen die een associatie oproepen met het thema. Daar maak ik dankbaar gebruik van, met als resultaat dat ik een eerste conclusie van deze (eerste?) gespreksavond in beeld kan weergeven (zie foto). In woorden: wat we met elkaar ook willen en waar we met de kerk ook heen willen, we zullen het samen moeten doen. Duwen dus! En liefst één kant op!

• Fien Meiresonne

8 SEPTEMBER

Monumentendag en torenbeklimming

OUDE KERK • Op Open Monumentendag zaterdag 8 september is de Oude Kerk de hele dag open voor bezichtiging. Presentaties over de historie van het gebouw (een ontwerp van de Italiaanse architect Guidici, die woonde en werkte in Rotterdam) en de aanbouwplannen worden afgewisseld met besprekingen op het Lohman- en het Breed-

veld-orgel, de piano en het carillon. Om 11.00 en om 13.00 uur kan onder ervaren leiding de toren beklommen worden. Graag van tevoren opgeven. Kosten € 10. *Let op:* de toren heeft steile ladders en een goede conditie is vereist (helaas niet voor kinderen onder 12 jaar). Datum 'op maat' mogelijk voor groepen vanaf 10 personen.

Roel Wildemans T 06-5424 5912
E klim@oudekerkgemeente.nl
W www.oudekerkgemeente.nl

Nieuwe training JobHulpMaatje

Werkeloosheid raakt aan de kern van iemands bestaan. Lang niet iedereen slaagt erin op eigen kracht een baan te vinden. Daarom is er JobHulpMaatje!

- Elke tweede maandag Netwerkcafé Walk & Talk vanaf 9.30 uur in Stadhuis Forum.
- Elke donderdag Inloopsprek-uur vanaf 14.00 uur in Stadhuis Forum.
- Regelmatig JobGroups met een groepsgewijze aanpak van leren en ervaren.
- Maatjes-begeleiding voor individuele werkzoekenden.

De eerste groep Maatjes is inmiddels drukbezet. Daarom wordt er een tweede traject voor circa tien Maatjes gestart. Meld je aan! Hoe meer Maatjes, hoe meer werkzoekenden we kunnen helpen. Samen werkt 't!

Training: zaterdag 6 en 13 oktober
Aanmelden: Marius Cusell
T 06-4157 2157 Informatie voor werkzoekenden en kandidaat-Maatjes W jhm-zoetermeer.nl

Helpers gevraagd voor Kerst Inn

Aan het eind van zo'n lange warme zomer denk je nog niet aan Kerst. Of toch wel? De Kerst Inn trekt elk jaar zo'n tachtig tot honderd bezoekers. Kerst is een dag om te vieren hoe God de wereld bedoeld heeft. Daarbij mag de voorbereidingsgroep uit Nicolaasparochie en Protestantse Gemeente Zoetermeer een handje helpen. Doet u mee? We zoeken:

- helpers om de zaal te versieren, eten klaarmaken en ontvangst;
- sponsors die een duit in het zakje willen doen.

Opgeven: T 321 05 58 E vermeulenhanneke@hotmail.com. Giften: NL29 RABO 0143 8977 72 t.n.v. Diaconie PG Zoetermeer o.v.v. Kerst Inn

Gezocht: Nieuwe SchuldHulpMaatjes

In Zoetermeer hebben we blijvend te maken met een grote groep mensen in financiële nood. We zijn dringend op zoek naar nieuwe vrijwilligers om hen te begeleiden. In september start een nieuwe driedaagse opleiding: zaterdag 15 en 29 september en 6 oktober.

Jan de Vries T 06-3940 5015
W www.schuldhulpmaatjes.nl

'Een leefbaar thuis'

PRESENT • 'Daar word ik helemaal blij van!' riep alleenstaande moeder Angelina zaterdag 11 augustus. Samen met vrijwilligers van Hart voor Meerzicht kreeg de kinderkamer van Kenzie een complete make-over. Met de subsidieregeling 'Kansen voor alle kinderen in armoede' van het Ministerie SZW krijgt Stichting Present de mogelijkheid om vierhonderd kinderkamers in Nederland op te knappen. Deze activiteiten van 'Een leefbaar thuis' doorbreken in vele situaties 'achter de voordeur' een spiraal van armoede en verwaarlozing.

• Flip Bakker

AANRADERS

Je gemeente als thuisplek

Vijf tips om van je gemeente een plek te maken waar het goed is om te zijn, of je nu 8, 18 of 80 bent. W www.jop.nl/actueel/verhalen/vijf-tips

Growing Young

'Growing Young' is een Amerikaans onderzoek naar wat kenmerkend is voor geloofsgemeenschappen met actief betrokken jongeren tussen de 15 en 29 jaar. Een samenvatting van dit onderzoek door Anko Oussoren met reacties van Nederlandse jongeren op zes essentiële kenmerken. W www.praktijkcentrum.org/growing-young

Bijbelblad Alef

Voor kinderen. Met drie keer per jaar ook een nieuwsbrief met tips, blogs en andere ideeën om samen met (klein-)kinderen uit de Bijbel te lezen. Er is ook een *Alef Doeboek* te bestellen voor € 5,95. W www.bijbelgenootschap.nl/alef

Jongerenblad Pit

Vier keer per jaar geeft de HGJB het magazine *Pit* uit, speciaal voor tieners en jongeren: interviews, bijbelstudies, rubrieken en verfrissende artikelen die je motiveren en prikkelen in je persoonlijke geloof. W www.hgjb.nl/voor-jongeren/pit

Dagelijks Woord

Dagelijks ontvangen meer dan 51.000 lezers een bijbeltekst onder andere via e-mail om de dag te beginnen. Bijbelvertaling naar keuze. Ook inschrijven? Of de stichting met een donatie steunen? W www.dagelijkswoord.nl

Tussenjaar

Toe aan een *break*? Denk eens aan een diaconaal jaar. Samen met andere jongeren leer je waardevolle dingen. Heel praktisch: maaltijden bereiden, receptiewerk, huishoudelijk werk. Ook omgaan met mensen, samenwerken, en bezig zijn met je eigen persoonlijke (geloofs-)vorming. W www.pdcdeHerberg.nl

15 SEPTEMBER

Proeverij Kerkenbos

'Walking dinner' voor wijkbewoners en voorbijgangers door christenen uit de wijk Meerzicht.

Van 17.00 tot 20.00 uur in de partytent in het park (achter Stadsboerderij het Buitenbeest) tussen de verschillende kerken in Meerzicht in: Emmanuel, Genesareth, De Oase. Iedereen neemt wat te eten en te drinken mee en zet dat op de buffettafel. Samen delen, daar gaat het om! Hart voor elkaar, hart voor Meerzicht. E hartvoormeerzicht@gmail.com

ZEKER VAN VAKWERK
ZEKER VAN DORP

Van Dorp uw technisch dienstverlener

Van Dorp is specialist in technisch beheer van bestaand vastgoed. Wij nemen u het hele proces uit handen en denken met u mee hoe u uw pand optimaal kunt inzetten en verduurzamen.

Als familiebedrijf hebben wij betrokken medewerkers met passie voor techniek. Met hun vakkennis en persoonlijke aandacht realiseert Van Dorp duurzame oplossingen. U bent zeker van een gezonde leef- en werkomgeving. Door onze landelijke dekking en regionale aanwezigheid zijn wij altijd dichtbij. Neem contact met ons op via (079) 368 76 87 voor vrijblijvend advies.

vandorp.eu

VAN DORP
MET KENNIS EN RESPECT

Met betrokkenheid en respect wordt alles tot in detail geregeld

Teeuw
UITVAARTVERZORGING
Hoekeindseweg 61
Bleiswijk
www.teeuwuitvaartverzorging.nl

Dag en nacht bereikbaar

079 - 342 60 70

Aafio Ritueelbegeleiding

is uw persoonlijke coach voor ondersteuning, begeleiding en (inhoudelijke) vormgeving voor een waardige en sfeervolle uitvaart passend bij u en de overledene en behulpzaam bij de overgang naar de nieuwe situatie.

Neem vrijblijvend contact op via:
info@aafio.nl
(0)6 486 930 54

GROEPEN IN DE KERK

Kleurrijke en complexe kinderen van God

VERDIEPING • Naar een Top2000-kerkdienst in Zoetermeer Noord? Nee, dat is voor jongeren ... Naar het Inloophuis Rokkeveen? Nee hoor, daar komen alleen vrouwen ... Wie in de kerk activiteiten, leerhuizen of speciale vieringen organiseert, krijgt dit soort opmerkingen wel eens te horen. En die zijn maar heel soms terecht.

Leo Schatz, 'Het gezelschap', 1995, Collectie Joods Historisch Museum

Bepaalde leeftijd

Het kan praktisch en zinvol zijn om een activiteit te organiseren voor een groep van een bepaalde leeftijd. Soms kunnen ouderen niet 's avonds naar een activiteit komen, omdat zij geen vervoer hebben, of gewoon te moe zijn. Een serie gesprekken over Rouwen is bedoeld voor mensen die een geliefde hebben verloren.

Iemand is nooit in één woord te omschrijven

Een kring of leerhuis Geloofsopvoeding is gericht op ouders die kinderen hebben en willen

praten over hoe anderen hun kind in geloof opvoeden. Vooral jongeren zijn in een levensfase dat andere jongeren erg belangrijk zijn.

Samenbindend

Aan de andere kant kunnen mensen zich ook samenbinden op een onderwerp of activiteit die speciaal hun interesse hebben. Samen met anderen zoeken zij God in een Kloosterweekend in Koningshoeven of tijdens een vierdaagse fiets- en wandel-pelgrimage van De Pelgrim. Op dat soort activiteiten staat niet iemands leeftijd voorop, maar hoe iemand in het leven staat. En in het laatste voorbeeld:

hoe iemands lichamelijke conditie eruitziet natuurlijk.

Mooi is het wanneer mensen zich op meerdere manieren identificeren: ik ben niet alleen vrouw en senior, maar ik ben ook een stiltezoeker, een lezer, een doener, een zanger ... Iemand is nooit simpelweg in één woord te omschrijven!

Fijnmazig netwerk

Wanneer mensen zich in verschillende groepen gaan begeven – een meditatiegroep, een koor, een leesclub, een inloophuis, een werkgroep Groen geloven – ontstaat er een fijnmazig netwerk in de geloofsgemeenschap. Je komt zo in onderling heel verschillende groepen, wat verrijkend én confronterend kan zijn!

Voorkómen dat er afgesloten groepjes ontstaan

Je eigen inzicht en geloof verdiepen zich, door van anderen te horen hoe zij leven en geloven. Zoiets kan voorkómen dat er afgesloten groepjes ontstaan, met wij-zij-sentimenten, vooroordelen of geroddelen. Een mens is immers een kleurrijk, gecompliceerd en steeds wisselend kind van God.

• Mieke Brak

18-19 SEPTEMBER

Jom Kippoer – Grote Verzoendag

ACHTERGROND • Jom Kippoer of Grote Verzoendag is de belangrijkste joodse feestdag. Verzoening is fundamenteel; zonder verzoening is er geen relatie. Het feest staat beschreven in de joodse Tenach: Bamidbar 29:7, in de Bijbel het boek Numeri, en in Leviticus 16.

Op deze dag offerde de hogepriester in de tempel een bokje en een tweede bokje werd uitgekozen om (symbolisch) de zonden van het volk de stad uit te dragen naar de woestijn. Jom Kippoer (*Jom ha-Kippoeriem* – Dag van de Vergevingen) valt op de tiende van de maand Tisri in de joodse maankalender.

Kinderen gezegend

Het is een etmaal van vasten: niet eten, niet drinken, je niet

wassen en geen seksuele omgang hebben. Ook leren schoenen zijn taboe. Zo wordt de heiligheid van de aarde gerespecteerd. Aan de vooravond geven ouders hun kinderen een bijzondere zegen. 's Avonds wordt het Kol Nidre-gebed uitgesproken. Daarin wordt spijt betuigd over de verkeerde daden in het afgelopen jaar, persoonlijk en gemeenschappelijk, ten aanzien van de Schepper. Tot besluit wordt lang aangehouden op de ramshoorn

geblazen, waarmee een nieuw begin wordt ingeluid.

Vind op www.nik.nl/joodse-feest-treurdagen/jom-kippoer/ de link naar een gezongen Kol Nidre: [Hans Bloemendal Kol Nidre.wma](mailto:Hans.Bloemendal@kolnidre.wma)

KIJK

PERSPECTIEF

Gemeenschap genereren

Het begrip generatie komt via het Franse taalveld van het Latijnse werkwoord *generare*, voortbrengen. Eerst was het vooral een aanduiding voor de jeugd, nu meestal voor een leeftijdsgroep van maximaal vijftien jaar. Zo kent onze maatschappij dus meer generaties naast elkaar.

Echt contact?

Wanneer de belangen en interesses erg van elkaar verschillen, is er sprake van een 'generatiekloof'. Zo'n kloof kan misverstanden en grote spanningen met zich mee brengen, daar lezen we al over in de Bijbel. Er is wat dat betreft niets nieuws onder de zon. De kerk is een van de weinige plekken waar mensen van verschillende generaties elkaar kunnen ontmoeten. Maar ook in de kerk komt het echte contact tussen generaties niet altijd tot stand. Veel activiteiten worden per generatie aangeboden en het centrale ontmoetingsmoment op zondagmorgen om 10.00 uur wordt niet meer door iedereen even belangrijk geacht.

Fundament

Toch is het samenkomen van alle leeftijden een belangrijk fundament in de christelijke gemeenschap. In de ontmoeting van de generaties leren we van elkaar over God Zelf en zijn verlangen voor ons. We mogen leren van de durf van de jongeren, van de wijsheid van de ouderen of van de volhardendheid van de middengeneratie. 1 Johannes 2 spreekt juist daarom ook alle generaties aan op hun verantwoordelijkheid: *'Kinderen, ik schrijf u dus dat u de Vader kent. Ouderen, u schrijf ik: u kent Hem die er is vanaf het begin. Jongeren, u schrijf ik: u bent sterk, het woord van God blijft in u, en u hebt het kwaad overwonnen.'* Zo komen ervaringen uit verleden, heden en toekomst samen als zegen van God voor ons allen. Laten we ons blijven inzetten om elkaar werkelijk te ontmoeten. Misschien biedt in deze tijd de maaltijd daarvoor nog wel de beste kansen. Samen aan tafel: delen, eten en spreken. Of is er een ander prachtig idee dat we kunnen realiseren? Ik hoor het graag ...!

• Tekst en foto: ds. Carina Kapteijn
PREDIKANT WIJKGEMEENTE DE OASE

Advertenties

GEBEDSWEEK

voor de Vrede van Christus
Zoetermeer 17-22 september 2018
Dagelijks van 19.00-20.00 uur
Thema: Geloof, vrede en gerechtigheid

Maandag 17 september

Pinkstergemeente Morgenstond
César Frankrode 58

Dinsdag 18 september

Oosterkerk, Oosterheemplein 320

Woensdag 19 september

Gtime City Church
Baron de Coubertinlaan 6

Donderdag 20 september

Oude Kerk, Dorpsstraat 59

Vrijdag 21 september

Chinese Evangelische Kerk
'Geloof, hoop en liefde'
Antigoneschouw 33

Zaterdag 22 september

De Oase, Kerkenbos 8

Vacature invalkracht
Enthousiast? Spontaan? Buitenmens?
Minimaal SPW 3? Flexibel?
Hou je van kinderen van 0-12 jaar?
Schrijf dan een sollicitatiebrief met
een recente CV naar:
kinderopvang@boerderijhetlansingerland.nl
Wij werken vanuit een christelijke identiteit
en hebben een sterke voorkeur
voor een medewerker met een
christelijke geloofsovertuiging.
www.boerderijhetlansingerland.nl

KOV De Koeienwei
Hoeksekade 146
Bergschenhoek

KINDEROPVANG
De Koeienwei

bloemsierkunst
flora project
Middelwaard 46
2716 CW Zoetermeer
Tel. 079 351 34 33
www.floraproject.nl

Goed geschikt
Eigentijds bloemwerk
Verzorgd rouwwerk

Wij zijn een kleinschalige onderneming persoonlijke zorg en aandacht

24 uur per dag bereikbaar

Ongeacht uw verzekering

Van Dongen
Uitvaartzorg met karakter

Bel na overlijden
079 - 343 43 03,
wij zijn 24 uur per dag bereikbaar!

Van Dongen
Uitvaartzorg & UitvaartCentrum
Bredewater 20a, 2715 CA Zoetermeer
079 - 343 43 03 • www.vdusz.nl

52 JAAR MUZIKANT

'De organist is de baas'

INTERVIEW • Hij voelt zich eerder muzikant dan kerkmusicus. Begonnen met spelen op het harmonium thuis, wordt Henk Harteveld op z'n twaalfde organist. In die tijd speelt hij ook trompet en cornet bij de fanfare op Urk. Van verschillende koren is hij pianist en ook dirigent geweest. Dat Henk zich muziek maken makkelijk eigen maakt, blijkt ook wel uit de andere instrumenten die hij korter of langer bespeeld heeft: accordeon, bas, euphonium (tenortuba).

Henk Harteveld heeft zijn sporen verdiend als 'orgelman' en 'piano-Henkie'.

Op eigen houtje

Zijn carrière begint zoals je soms bij grote dirigenten hoort: er is geen organist voorhanden en moeder Harteveld zegt: 'Ga jij maar naar boven'. In zijn tienerjaren heeft Henk enkele jaren les gehad van Piet Boekel in Emmeloord. Daarna gaat hij op eigen houtje verder: improviseren, harmoniseren, muziek bewerken, samenzang begeleiden, dat alles heeft hij zichzelf aangeleerd. Geboren op Scheveningen is Henk via Urk en Den Haag in Zoetermeer terechtgekomen. In het *Streekblad* leest Henk dat er in de Adventskerk een organist gezocht wordt. Zijn aanbod: 'Ik wil jullie wel even helpen' betekent dat hij daar negen jaar actief blijft. In de Ichthuskerk (wijk Noord) is Henk gedurende een goede vijftienvijf jaar op verschillende fronten actief, als kerkorganist, als pianist en dirigent van de cantonier en ook in de taakgroep ere-

dienst en de liturgiecommissie. Het spelen bij de ICVG-Bijbelclub, voor mensen met een verstandelijke beperking, vond 'piano-Henkie' elke woensdagavond weer een feest. Als hij moet kiezen tussen orgelbank of pianokruk, weet hij het niet. 'Orgel en piano, ik doe het allebei even graag.'

Een handvol adviezen

Voor jonge organisten schrijft Henk een handvol adviezen, als ze in de Ichthuskerk willen komen spelen. Die vind je niet in een boekje, hij vertelt ze vanuit zijn rijke ervaring.

- *Speel kort en bondig; geen lange voorspelen.*
- *Bekijk van tevoren de tekst van de liederen; tussenspelen verstoren veelal het aaneengesloten verhaal van het lied.*
- *Laat van tevoren duidelijk horen wat voor lied we gaan zingen;*

het voorspel kondigt karakter, ritme en tempo van het lied aan.

- *De organist is de baas, als het om zingen gaat; jij geeft leiding aan de samenzang, zodat metrum en rusten in een natuurlijk tempo blijven doorgaan.*

'Behalve dat je de baas bent, ben je natuurlijk vooral ook dienstbaar aan het begeleiden van de lof aan God. Ik voel me ook geroepen om daar een steentje aan bij te dragen.'

Rustig en verstillend

Eind 2017 neemt Henk afscheid als 'orgelman' om gezondheidsredenen. Vooral improviseren heeft hij naar hartelust gedaan: buiten de gebaande paden gaan en vooral het lied laten spreken. Het lijkt misschien jammer dat hij niet meer speelt, maar voor Henk is het vooral een opluchting dat het niet meer hoeft, vanwege zijn lichamelijke ongemakken. Zijn lievelingslied? Henk illustreert zijn keuze met een verhaal over Jongerenkoor Scaramouche uit Den Haag op bezoek bij Pfarrer Treumann in Duitsland. 'Met elkaar zongen we 'Der Mond ist aufgegangen'. Een rustig, verstillend avondlied met een prachtig melodie!'

*De maan is opgekomen.
De aarde ligt in dromen.
De nacht is stil en klaar.
De donkere bossen zwijgen
en van de beemden stijgen
de nevels wit en wonderbaar.
(Lied 246a/b, Liedboek 2013)*

• Jaap van der Giessen

Feestelijke dienst op zondag 3 juni in de Oude Kerk. Foto: Jan Nieuwstad

Samen delen en zingen

Wat je favoriete religieuze lied is, hangt onder andere af van leeftijd en geloofsgemeenschap. Het mooiste is dat wij onze favoriete liederen met elkaar kunnen delen, vertellen waarom het je favoriete lied is, en het samen kunnen zingen. Een goede start van een nieuw seizoen om met elkaar in gesprek te gaan over dat wat werkelijk belangrijk is.

• Arie Vooijs

KERK MUZIEK

Je favoriete lied

Welk religieus lied favoriet is, is natuurlijk afhankelijk van degene aan wie je het vraagt. In 2006 stonden liederen als 'De steppe zal bloeien', 'Wat de toekomst brengen moge' en 'De Heer heeft mij gezien' bovenaan in de Toptien van religieuze liederen (*Trouw*, 2 juni 2006). In 2017 stonden 'Ik zal er zijn', 'In goede handen' en 'Nog een rivier' bovenaan de lijst bij Groot Nieuws Radio. Opvallend genoeg komen deze liederen dan weer niet voor in de Nederland Zingt-special Mooiste liederen van 2017, ook al zijn al deze lijsten samengesteld op basis van stemgedrag van de 'achterban'.

Protestantse Canon

In 2007 heeft de Protestantse Kerk de 'Canon van het protestantse kerklied' samengesteld. Hierbij werden een viertal criteria gehanteerd. De liederen:

- brengen de protestantse geloofstraditie tot klinken, waarbij de tekst binnen en buiten de kerk verstaanbaar moet zijn;
  - geven een tijdsbeeld van de geschiedenis van de protestantse kerken, waarbij tekst en melodie uit dezelfde periode komen;
  - liggen goed in het gehoor, met een melodie die uitnodigt om mee te zingen;
  - horen bij hoogte- en dieptepunten van het leven.
- In deze Canon staan liederen als 'Kom tot ons, de wereld wacht', 'Psalm 8', 'Lof zij de Heer', 'De Heer is mijn Herder' en 'De Geest des Heren heeft een nieuw begin gemaakt'. Ook hier is weer opvallend dat geen van de liederen voorkomt in de eerder genoemde lijsten.

AGENDA

Alle culturele activiteiten met toelichting staan ook op www.kerkinzoetermeer.nl

Stichting Concerten
Oude Kerk Zoetermeer

Lunchpauzeconcerten

- Elke woensdag van 12.45-13.15 uur
- 5 sept Celia García-García – piano
Emeline Dessi – dwarsfluit
  - 12 sept Alim Zulfikar – piano
  - 19 sept Sophie van Dijk – harp
  - 26 sept Lisa Franken – cello en piano

Toegang gratis; deурcollecte
W www.concertenzoetermeer.nl

29 SEPTEMBER Orgelconcert met Bachwerken

OUDE KERK •

Zaterdagavond 29 september geeft organist Ronald de Jong een Bachwerken-

concert op het monumentale Lohman-orgel uit 1838. Als een van de grootste muzikale genieën ooit heeft J.S. Bach (1685-1750) heel veel muziek voor orgel geschreven. Zelf was hij ook een uitmuntend organist, vermaard om zijn techniek en improvisatiekunst. Op het programma staan onder meer de monumentale Fantasie en fuga in g.kl. terts en het Preludium en fuga in c.kl. terts. Daartussen enkele prachtige koraalbewerkingen, waaronder het lieflijke 'Schmücke dich, o liebe Seele'. Tevens zal De Jong een aantal kortere werken spelen uit 'Das Wohltemperierte Klavier'.

20.00 uur, Oude Kerk; vanaf 19.30 uur koffie/thee en een toelichting vooraf; t/m 17 jaar: gratis; 18 t/m 64 jaar: € 10; vanaf 65 jaar: € 7; korting voor SCOKZ-donateurs; mede mogelijk gemaakt door Floravontuur Promotie Zoetermeer

15 SEPTEMBER

Lied van hemel en aarde

In deze tijd van drukte en haast kan het fijn zijn om ruimte te maken voor stilte en bezinning door middel van zingen en stilte. Bij de serie 'Lied van hemel en aarde' zing je eenvoudige liederen, bestemd om te herhalen. In het Hebreeuws is het woord voor ziel: *nefesj*. Dat betekent ook hals of keel. Het aandacht geven aan ademen, stil zijn en het zingen van deze mantra's geeft ruimte voor ontspanning en bij jezelf komen. De ochtenden worden gegeven door Liselet van Gent, zangdocente en stembevrijder, tevens cantor in de protestantse wijkgemeente De Oase. Start: 15 september, daarna maandelijks op zaterdagochtend, uitgezonderd 21 december (vrijdagmiddag).

9.45 uur aanwezig zijn; Adventskerk Julianalaan 3; € 10; aanmelden en info: E www.liselet-zingen.nl
E liedvandeheemel@gmail.com
zie voor alle data Gaandeweg 2018-2019 en W www.kerkinzoetermeer.nl/gaandeweg of kijk in de KIZ-Agenda

29 SEPTEMBER

Open podium

OOSTERKERK • Op 29 september zullen verschillende ensembles hun opwachting maken, variërend van saxofoonkwartet tot Lautenwerk en alles wat daar tussen zit. Meld je nog aan voor dit evenement met naam, telefoonnummer en instrument.

11.30-16.30 uur; toegang en deelname gratis
E info@podium320.nl
W podium320.nl

P	O	D
I	U	M
3	2	0

1 SEPTEMBER

'Bach & Friends'

BERKEL EN RODENRIJS • Concert en cd-presentatie 'Bach & Friends' door organist Arjan Breukhoven in de Dorpskerk.

20.00 uur; € 10; Kerksingel 1A
W www.arjanbreukhoven.nl

OPROEP

Zfm Op de Hoogte zoekt radiotalent

Radioprogramma Zfm Op de Hoogte besteedt al ruim twintig jaar aandacht aan actuele Zoetermeerse kerkelijke activiteiten. Jarenlang hield Janneke Plooi het programma in de lucht, momenteel is Henk Koning

eindredacteur. Voor hem zoeken we een opvolger. Ook voor Gtime op zondagavond, met muziek en informatie voor jongeren, zoeken we nieuw radiotalent.

Grijp je kans en mail naar ZfmZoetermeer@eelcovanduijine@gmail.com

Advertenties

Maarten Goossensen
(loopbaan)coach

Ik ben een gediplomeerd (christen)coach en help jou op het gebied van werk, burn-out en persoonlijke effectiviteit.

Tot de kern, met nieuw perspectief

T 06 22 091 691 | E maarten@kernspectief.nl | W www.kernspectief.nl

Gebroeders Huurman
een vertrouwde naam
voor al uw bouw wensen

100 jaar vakmanschap en deskundigheid in
nieuwbouw, verbouw, onderhoud en renovatie.

www.gebrhuurman.nl

